

Брюксел, 29 май 2019 г.
(OR. en)

8579/19

Междуетноститутуционално досие:
2018/0254(COD)

CODEC 954
POLMIL 44
COMPET 348
RECH 228
CFSP/PESC 293
CSDP/PSDC 178
COPS 125
EUMC 41
ECOFIN 422
IND 150
MI 379
EMPL 233
EDUC 209
CADREFIN 211
PE 207

ИНФОРМАЦИОННА БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно:	Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА за създаване на Европейски фонд за отбрана - Резултати от първото четене в Европейския парламент (Страсбург, 15—18 април 2019 г.)

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Докладчикът Zdzisław KRASNODEBSKI (ECR, Полша) представи от името на комисията по промишленост, изследвания и енергетика доклад по предложението за регламент. Докладът съдържа едно изменение на предложението (изменение 31).

В допълнение към това Greens/EFA внесе шестнадесет изменения (изменения 32 – 47), а GUE/NGL внесе едно изменение (изменение 48).

II. ГЛАСУВАНЕ

При гласуването на 18 април 2019 г. пленарният състав прие изменение 31 на предложението за регламент.

Така измененото предложение на Комисията представлява позицията на Парламента на първо четене, която се съдържа в неговата законодателна резолюция, приложена към настоящата бележка¹.

Частите от приложения текст, които не са подчертани в сиво, по същество съответстват, с незначителни разлики, на общото разбиране, постигнато на 19 февруари 2019 г. на последната тристранна среща по време на 8-ия парламентарен мандат (2014 – 2019 г.). Тези разлики следва да бъдат коригирани, преди Съветът да приеме своята позиция, след като бъде постигнато съгласие по целия текст.

¹ Текстът на позицията на Парламента в законодателната резолюция съдържа обозначения на промените, внесени с измененията в предложението на Комисията. Допълненията към текста на Комисията са обозначени с *получер курсив*. Заличеният текст е обозначен със символа „■“.

Европейски фонд за отбрана *I**

Законодателна резолюция на Европейския парламент от 18 април 2019 г. относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Европейски фонд за отбрана (COM(2018)0476 – C8-0268/2018 – 2018/0254(COD))

(Обикновена законодателна процедура: първо четене)

Европейският парламент,

- като взе предвид предложението на Комисията до Парламента и до Съвета (COM(2018)0476),
 - като взе предвид член 294, параграф 2 и член 173, параграф 3, член 182, параграф 4, член 183, както и член 188, втора алинея от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно които Комисията е внесла предложението в Парламента (C8-0268/2018),
 - като взе предвид член 294, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
 - като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет от 12 декември 2018 г.¹,
 - като взе предвид писмото на своя председател до председателите на комисиите от 25 януари 2019 г., в което се очертава подходът на Парламента към секторните програми, свързани с многогодишната финансова рамка (МФР) за периода след 2020 г.,
 - като взе предвид писмото на Съвета до председателя на Европейския парламент от 1 април 2019 г., в което се потвърждава общото разбиране, постигнато между съзаконодателите по време на преговорите,
 - като взе предвид член 59 от своя Правилник за дейността,
 - като взе предвид доклада на комисията по промишленост, изследвания и енергетика и становищата на комисията по външни работи, комисията по бюджети и комисията по вътрешния пазар и защита на потребителите (A8-0412/2018),
1. приема изложената по-долу позиция на първо четене²;
 2. приканва Комисията да се отнесе до него отново, в случай че замени своето предложение с друг текст, внесе или възнамерява да внесе съществени промени в това предложение;

¹ ОВ С 11, 22.3.2019 г., стр.75.

² Тази позиция заменя измененията, приети на 12 декември 2018 г. (Приети текстове, P8_TA(2018)0516).

3. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията, както и на националните парламенти.

Позиция на Европейския парламент, приета на първо четене на 18 април 2019 г. с оглед на приемането на Регламент (ЕС) 2019/... на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Европейски фонд за отбрана

(Текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 173, параграф 3, член 182, параграф 4, член 183 и член 188, втора алинея от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет,

в съответствие с обикновената законодателна процедура¹,

¹ Позиция на Европейския парламент от 18 април 2019 г. Текстът, подчертан в сиво, не е договорен в рамките на междуинституционалните преговори.

като имат предвид, че:

(-1б) През последните десет години геополитическият контекст на Съюза се промени драматично. Положението в съседните на Европа региони е нестабилно и Съюзът е изправен пред сложна и изпълнена с предизвикателства среда, в която едновременно се появяват нови заплахи, като хибридните и кибернетичните атаки, и се завръщат други по-конвенционални предизвикателства. В тези условия европейските граждани и техните политически лидери споделят мнението, че заедно трябва да направят повече в областта на отбраната.

(-1в) Секторът на отбраната се характеризира с нарастващи разходи за отбранително оборудване и високи разходи за научноизследователска и развойна дейност (НИРД), които ограничават стартирането на нови програми в областта на отбраната и оказват пряко въздействие върху конкурентоспособността и иновационния капацитет на европейската отбранителна технологична и индустриална база. С оглед на тази ескалация на разходите разработването на ново поколение крупни отбранителни системи и на нови отбранителни технологии следва да бъде подкрепяно на равнището на Съюза, за да се засили сътрудничеството между държавите членки в инвестициите в отбранително оборудване.

(1) В Европейския план за действие в областта на отбраната, приет на 30 ноември 2016 г., Комисията пое ангажимент да допълни, мобилизира и консолидира съвместните усилия на държавите членки за развитие на технологичните и промишлените отбранителни способности, с което да отговори на предизвикателствата в областта на сигурността, както и да стимулира изграждането на конкурентоспособна, иновативна и ефикасна европейска отбранителна промишленост **в целия Съюз и извън него, като по този начин също се подкрепя създаването на по-интегриран пазар в областта на отбраната в Европа и се насърчава навлизането на европейски отбранителни продукти и технологии на вътрешния пазар, като така се увеличава независимостта от източници извън ЕС.** По-специално, тя предложи създаването на Европейски фонд за отбрана („фонда“), който да подкрепя инвестициите в съвместни научни изследвания и съвместното разработване на отбранителни продукти и технологии, като по този начин способства за полезните взаимодействия и ефективността на разходите, и да насърчава съвместното закупуване и поддръжка от

страна на държавите членки на отбранително оборудване. Фондът ще допълни националното финансиране, което вече се използва за тази цел, и следва да послужи като стимул за държавите членки да сътрудничат помежду си и да инвестират повече в отбраната. Фондът ще подкрепя сътрудничеството през пълния цикъл на отбранителните продукти и технологии.

- (2) Фондът ще допринесе за изграждането на стабилна, конкурентоспособна и иновативна европейска технологична и промишлена **■** база в сектора на отбраната и ще се развива в непрекъсната взаимовръзка с инициативите на Съюза за по-добре интегриран европейски отбранителен пазар, и по-специално двете приети през 2009 г. директиви¹ относно възлагането на поръчки и относно трансфера на продукти в сектора на отбраната.
- (3) Като се спазва интегриран подход и за да се допринесе за укрепване на конкурентоспособността и на капацитета за иновации на отбранителната промишленост на Съюза, следва да се създаде Европейски фонд за отбрана. Фондът следва да има за цел да укрепи конкурентоспособността, иновациите, ефикасността и **технологичната** автономност на отбранителната промишленост на Съюза, като по този начин допринесе за стратегическата автономност на Съюза чрез подкрепа за трансграничното сътрудничество между държавите членки и **сътрудничеството** между предприятия, научноизследователски центрове, национални администрации, международни организации и университети **в целия Съюз** както на етапа на научните изследвания, така и на етапа на разработката на отбранителни продукти и технологии. С цел постигане на повече новаторски решения и отворен вътрешен пазар фондът следва да подкрепя **и улеснява разширяването на** трансграничното **сътрудничество** на малки и средни предприятия (МСП) и дружества със средна пазарна капитализация в областта на отбраната.

¹ Директива 2009/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета за опростяване на реда и условията за трансфер на продукти, свързани с отбраната, вътре в Общността (ОВ L 146, 10.6.2009 г., стр. 1); Директива 2009/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно координирането на процедурите за възлагане на някои поръчки за строителство, доставки и услуги от възлагащи органи или възложители в областта на отбраната и сигурността (ОВ L 216, 20.8.2009 г., стр. 76).

В рамките на Съюза общите слабости в областта на отбранителните способности са посочени в рамките на общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО) [1], по-специално в плана за развитие на способностите, *а всеобхватната стратегическа изследователска програма определя и общи цели по отношение на научните изследвания в областта на отбраната*. Други процедури в Съюза, като координирания годишен преглед на отбраната и [2] постоянното структурирано сътрудничество, ще подкрепят изпълнението на съответните приоритети посредством очертаване и стимулиране на възможностите за засилено сътрудничество с оглед постигане на равнището на амбиция на ЕС в областта на сигурността и отбраната. Когато е целесъобразно, *може* също така да бъдат взети предвид определени регионални и международни приоритети, включително такива в рамките на Организацията на Северноатлантическия договор (НАТО), ако са в съответствие с приоритетите на Съюза и не пречат участието на която и да било държава членка или асоциирана държава, при едновременно отчитане на необходимостта да се избягва излишното дублиране.

- (4) Етапът на научните изследвания е [3] от решаващо значение, тъй като обуславя капацитета [4] и автономността на европейската промишленост по отношение на разработката на продуктите и независимостта на държавите членки в качеството им на крайни потребители на продуктите на отбранителната промишленост. Етапът на научните изследвания, който е свързан с развитието на отбранителните способности, може да включва значителни рискове, свързани по-специално с ниската степен на развитие и революционния потенциал на технологиите. Етапът на развойната дейност, който *обикновено* следва етапа на научните изследвания [5], също е свързан със значителни рискове и разходи, които застрашават по-нататъшното използване на резултатите от научните изследвания и оказват неблагоприятно въздействие върху конкурентоспособността и иновациите на отбранителната промишленост на Съюза. *Ето защо фондът следва да насърчава връзката между етапа на научните изследвания и етапа на разработването.*
- (5) Фондът не следва да подкрепя фундаменталните научни изследвания, които фактически следва да бъдат подкрепяни от други схеми, но може да оказва подкрепа за *фундаментални* научни изследвания с отбранителна насоченост, които евентуално могат да послужат като основа за намирането на решение на съществуващи или бъдещи проблеми или възможности.

- (6) Фондът би могъл да подкрепя действия, свързани както с нови продукти и технологии, така и с усъвършенстването на съществуващи продукти и технологии. *Действията за модернизиране на съществуващи отбранителни продукти и технологии следва да бъдат допустими само когато* вече съществуващата информация, необходима за извършване на действието ■, не е предмет на *никакви* ограничения от страна на неасоциирани трети държави или субекти от неасоциирани трети държави *по начин, който би направил невъзможно извършването на действието*. Следва да се изисква от правните субекти, когато подават заявление за финансиране от Съюза, да предоставят необходимата информация, за да се установи липсата на ограничения. В отсъствието на такава информация ■ финансирането от Съюза не следва да бъде възможно.
- (6а) *Фондът следва да подкрепя финансово действия, благоприятстващи развитието на революционни технологии в областта на отбраната. Тъй като революционните технологии могат да се основават на концепции или идеи, произтичащи от нетрадиционни участници в областта на отбраната, фондът следва да позволява достатъчна гъвкавост по отношение на консултациите със заинтересованите страни и на изпълнението на такива действия.*
- (7) За да се гарантира, че при изпълнението на настоящия регламент Съюзът и неговите държави членки спазват своите международни задължения, действията, свързани с продукти или технологии, чието използване, разработка или производство са забранени от международното право, не следва да бъдат **финансово подкрепяни от** фонда. Във връзка с това допустимостта на действия, свързани с нови отбранителни продукти или технологии, ■ също следва да бъде съобразена с развитието на международното право. *Действията за разработване на смъртоносни автономни оръжия без възможността за пълноценен човешки контрол по отношение на решенията за подбор и влизане в действие, когато се извършват нападения срещу хора, също не следва да бъдат допустими за финансова подкрепа от фонда, без да се засяга възможността за предоставяне на финансиране за действия за разработване на системи за ранно предупреждение и мерки за противодействие за целите на отбраната.*
- (8) Трудното постигане на съгласие по консолидирани изисквания, отнасящи се до отбранителните способности, и общи технически спецификации или стандарти е

пречка за трансграничното сътрудничество между държавите членки и между правните субекти, установени в различни държави членки. Липсата на подобни изисквания, спецификации и стандарти доведе до още по-голяма раздробеност на сектора на отбраната, техническа сложност, забавяния и прекомерни разходи, **излишно дублиране**, както и до намаляване на оперативната съвместимост. Постигането на съгласие по общи технически спецификации следва да бъде предварително условие за действията, предполагащи по-високо равнище на технологична готовност. Дейностите ■ , които водят до общи изисквания във връзка с отбранителните способности ■ , както и **дейностите**, целящи да подкрепят постигането на общо определение на техническите спецификации или стандарти, също следва да бъдат допустими за подкрепа по линия на фонда, **по-специално когато те насърчават оперативната съвместимост**.

- (9) Тъй като целта на фонда е да оказва подкрепа на конкурентоспособността на отбранителната промишленост на Съюза, **на ефективността** и иновациите в нея, като придава ефект на ливъридж на основаните на сътрудничество в областта на отбраната научни и технологични дейности, и същевременно ги допълва, а също като ограничава рисковете, присъщи на етапа на разработване на съвместни проекти, действията, свързани с научни изследвания и разработването във връзка с даден отбранителен продукт или технология, следва да бъдат допустими за такава подкрепа. Това ще важи и за усъвършенстването, включително от гледна точка на оперативната съвместимост, на съществуващи отбранителни продукти и технологии.
- (10) Тъй като фондът по-специално има за цел да активизира сътрудничеството между правните субекти и държавите членки в цяла Европа, дадено действие следва да бъде допустимо за финансиране ■ само ако се изпълнява в сътрудничество **в рамките на консорциум** между най-малко три правни субекта, установени в поне три различни държави членки ■ или асоциирани държави. Най-малко три от тези ■ отговарящи на условията за финансиране субекти, установени в поне две различни държави членки ■ или асоциирани държави, не следва да бъдат ■ контролирани – пряко или косвено – от същия субект, нито да се контролират взаимно. **В този контекст „контрол“ следва да се разбира като способността за упражняване на решаващо пряко или косвено влияние върху правен субект посредством един или повече междинни правни субекти. Като се вземат предвид специфичните особености на революционните технологии в областта на отбраната, както и на**

изследванията, тези дейности могат да се осъществяват от единен правен субект. За да се стимулира сътрудничеството между държавите членки, фондът може да подкрепя **и** съвместни обществени поръчки за продукти в предпазарен стадий.

- (11) В съответствие с [позоваването да се актуализира по целесъобразност съгласно ново решение относно ОСТ: член 94 от Решение 2013/755/ЕС на Съвета¹] субектите, установени в отвъдморски страни и територии (ОСТ), следва да отговарят на условията за финансиране при спазване на правилата и целите на фонда и на евентуалните договорености, приложими по отношение на държавата членка, с която е свързана съответната ОСТ.
- (12) Тъй като фондът има за цел да укрепи конкурентоспособността **и** ефикасността **■** на отбранителната промишленост на Съюза, само субекти, които са установени в Съюза или **в** асоциирани държави и не подлежат на контрол от страна на неасоциирани трети държави или субекти от неасоциирани трети държави, следва по принцип да отговарят на условията за подкрепа. **В този контекст „контрол“ следва да се разбира като способността за упражняване на решаващо пряко или косвено влияние върху правен субект посредством един или повече междинни правни субекти.** Освен това, за да се гарантира защитата на основните интереси на Съюза и на неговите държави членки в областта на сигурността и отбраната, инфраструктурата, съоръженията, активите и ресурсите, използвани от получателите и техните подизпълнители при **финансово подкрепяни от** фонда действия, не следва да се намират на територията на неасоциирани трети държави, **а изпълнителните им управленски структури следва да се намират в Съюза или в асоциирана държава. Съответно субект, установен в неасоциирана трета държава, или субект, установен в Съюза или в асоциирана държава, но чиито изпълнителни управленски структури се намират в неасоциирана трета държава, не отговаря на условията да участва в действието като получател или подизпълнител. За да се защитят основните интереси в областта на сигурността и отбраната на Съюза и на неговите държави членки, тези условия за допустимост следва да се прилагат и за финансирането, предоставено чрез възлагане на обществени поръчки, чрез дерогация от член 176 от Финансовия регламент.**

¹ Решение 2013/755/ЕС на Съвета от 25 ноември 2013 г. за асоцииране на отвъдморските страни и територии към Европейския съюз („Решение за отвъдморско асоцииране“) (ОВ L 344, 19.12.2013 г., стр. 1).

(13) При определени обстоятелства **■** следва да е възможно да се допусне дерогация от принципа, че получателите и техните подизпълнители, *участващи във финансово подкрепяно от фонда действие*, не подлежат на контрол от страна на неасоциирана трета държава или субект от неасоциирана трета държава. В този **контекст** правните субекти, установени в Съюза *или в асоциирана държава*, които са контролирани от неасоциирана трета държава или субект от неасоциирана трета държава, *следва* да отговарят на условията за финансиране *като получатели или подизпълнители, участващи в действие, при условие че* са изпълнени специфични и строги условия, свързани с интересите на Съюза и на неговите държави членки в областта на сигурността и отбраната. Участието на тези **правни** субекти не следва да противоречи на целите на фонда. Заявителите следва да предоставят цялата значима информация относно инфраструктурата, съоръженията, активите и ресурсите, които ще се използват по време на действието. *Следва да се вземат предвид и опасенията на държавите членки във връзка със сигурността на доставките в това отношение.*

(13-а) *В рамките на ограничителните мерки на ЕС, приети въз основа на член 29 от ДЕС и член 215, параграф 2 от ДФЕС, никакви финансови средства или икономически ресурси не могат да се предоставят пряко или непряко на или в полза на определени юридически лица, субекти или органи. Следователно такива определени субекти, както и субекти, притежавани или контролирани от тях, не могат да бъдат финансово подкрепяни от фонда.*

(13а) *Финансирането от Съюза следва да се отпуска след организирането на състезателни процедури за представяне на предложения в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета („Финансовия регламент“)¹. Въпреки това при конкретни, надлежно обосновани обстоятелства и в изключителни случаи финансирането от Съюза може да се предостави и в съответствие с член 195, буква д) от Финансовия регламент. Тъй като отпускането на финансиране в съответствие с член 195, буква д) от*

¹ Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012.

Финансовия регламент представлява дерогация от общото правило за организиране на състезателни процедури за представяне на предложения, такива изключителни обстоятелства следва да се тълкуват стриктно. В този контекст, за да бъдат отпуснати безвъзмездни средства без покана за представяне на предложения, Комисията, подпомагана от комитета на държавите членки („комитета“), следва да направи оценка на степента, в която предложеното действие съответства на целите на Фонда по отношение на трансграничното промишлено сътрудничество и конкуренция по цялата верига на доставка.

- (14) Когато консорциум желае да участва в допустимо действие, а финансовата помощ от Съюза е под формата на безвъзмездни средства, консорциумът следва да назначи един от своите членове за координатор, който ще бъде основното лице за връзка.
- (15) Когато **финансово** подкрепяно от фонда действие се управлява от ръководител на проект, назначен от държави членки или асоциирани държави, Комисията следва да **се консултира** с ръководителя на проекта, преди да извърши плащането към получателите, за да може ръководителят на проекта да се увери, че получателите са спазили сроковете. ■ Ръководителят на проект **следва** да представи на Комисията ■ своите забележки по отношение на напредъка по действието, така че Комисията да може да провери дали са изпълнени условията за извършване на плащането.
- (15a) *Комисията следва да използва пряко управление за усвояването на фонда, за да се постигне максимална ефективност и ефикасност на доставките и да се гарантира пълна съгласуваност с други инициативи на Съюза. Поради това Комисията следва да продължи да носи отговорност за процедурите за подбор и за отпускане на финансиране, включително по отношение на етичните оценки. В обосновани случаи обаче, за финансово подкрепяни от Фонда специфични действия, Комисията може да възлага определени задачи по изпълнението на органи, посочени в член 62, параграф 1, буква в) от Финансовия регламент. Такъв например може да бъде случаят, когато ръководител на проект е бил назначен от държавите членки, които съфинансират дадено действие, при условие че са изпълнени изискванията на Финансовия регламент. Такова възлагане би спомогнало да се рационализира управлението на съфинансираните дейности и да се гарантира безпроблемна координация на споразумението за финансиране,*

като договорът се подписва между консорциума и ръководителя на проекта, назначен от държавите членки, които съфинансират действието.

- (16) За да се гарантира, че финансираните действия са финансово жизнеспособни, е необходимо *заявителите* да удостоверят, че разходите за действието, които не са обхванати от финансирането на Съюза, са покрити от други източници на финансиране.
- (17) Различни видове финансови договорености следва да бъдат на разположение *на* държавите членки с оглед съвместното разработване и придобиване на отбранителни способности. ■ Комисията *би могла* да предостави различни видове договорености, които държавите членки *биха могли* да използват *на доброволна основа* за справяне с финансовите предизвикателства пред съвместното разработване и закупуване. Използването на тези финансови механизми би могло допълнително да насърчи стартирането на съвместни *и трансгранични* проекти в областта на отбраната и да повиши ефективността на разходите за отбрана, включително за проектите, подкрепяни *от* ■ фонда.
- (18) Предвид спецификата на отбранителната промишленост, в която търсенето е почти изключително от държавите членки и асоциираните държави, които също така контролират всяко придобиване на свързани с отбраната продукти и технологии, включително износа, секторът на отбраната функционира по уникален начин и не се придържа към обичайните правила и бизнес модели, на които се подчиняват по-традиционните пазари. Поради това секторът не е в състояние самостоятелно да финансира крупни научноизследователски и развойни проекти („НИРД“) и държавите членки и асоциираните държави са тези, които *често* финансират изцяло всички разходи за НИРД. За да бъдат постигнати целите на фонда, по-специално за стимулиране на сътрудничеството между *правните субекти* от различни държави членки и асоциирани държави, и предвид спецификите на сектора на отбраната, е целесъобразно да бъдат покрити до 100% от допустимите разходи за действия, изпълнявани преди етапа на разработване на прототипи.
- (19) Етапът на разработване на прототип е етап от решаващо значение, по време на който държавите членки или асоциираните държави обикновено вземат решение относно консолидираните си инвестиции и стартират процеса на придобиване на своите

бъдещи отбранителни продукти или технологии. Това е причината, поради която именно на този етап държавите членки и асоциираните държави се споразумяват във връзка с необходимите ангажименти, включително по отношение на подялбата на разходите и собствеността върху проекта. За да се осигури надеждност на техния ангажимент, финансовата помощ на Съюза по линия на фонда по принцип не следва да превишава 20% от допустимите разходи.

- (20) За действия на по-късен етап от етапа на разработване на прототип следва да се предвиди финансиране в размер до 80%. Тези действия, макар и да са по-близо до финализирането на продукта и технологията, все още могат да предполагат значителни разходи.
- (21) Заинтересованите страни в сектора на отбраната са изправени пред специфични непреки разходи, например разходите, свързани със сигурността. Също така заинтересуваните страни работят на специфичен пазар, на който те – без каквото и да е търсене от страна на купувачите – не могат да си възстановят разходите *за НИРД*, както това се случва в гражданския сектор. Поради това е оправдано да се позволи единна ставка в размер на 25%, а също така да се предвиди възможността да се начисляват непреките разходи, изчислени в съответствие с обичайните счетоводни практики на *получателите*, ако тези практики са приети от техните национални органи *за сравними дейности в областта на отбраната* и са били съобщени на Комисията.
- (21a) *Чрез дейности с участието на трансгранични МСП и дружества със средна капитализация се подкрепя отварянето на веригите на доставка и се допринася за постигане на целите на фонда. Ето защо такива дейности следва да бъдат допустими за финансиране с по-висок процент в полза на всички участващи субекти.***
- (22) За да се гарантира, че финансираните действия ще допринесат за конкурентоспособността и ефикасността на европейската отбранителна индустрия, е важно държавите членки да обмислят съвместното придобиване на крайния продукт или съвместното използване на технологията, по-специално чрез съвместна трансгранична обществена поръчка, в рамките на която държавите членки заедно

организируют своите процедури за възлагане на обществени поръчки, в частност като използват централен орган за покупки.

- (22a) *За да се гарантира, че финансово подкрепяните от фонда действия допринасят за конкурентоспособността и ефективността на европейската отбранителна промишленост, те следва да бъдат ориентирани към пазара, да се ръководят от търсенето и да бъдат рентабилни от търговска гледна точка в средносрочен до дългосрочен план. Следователно критериите за допустимост на действия в областта на развойната дейност следва да вземат под внимание факта, че държавите членки възнамеряват, включително чрез меморандум за разбирателство или писмо за намерение, да осигурят крайния отбранителен продукт или да използват технологията по координиран начин. При критериите за отпускане на финансиране за действия в областта на развойната дейност следва също така да се вземе предвид фактът, че държавите членки поемат политически или правен ангажимент да използват, притежават или поддържат съвместно крайния отбранителен продукт или технология.*
- (23) Насърчаването на иновациите и технологичното развитие в отбранителната промишленост на Съюза следва да бъде съобразено с интересите на Съюза в областта на сигурността и отбраната. Съответно приносът на действията за тези интереси и за съвместно договорените от държавите членки приоритети по отношение на научните изследвания в областта на отбраната и по отношение на отбранителните способности следва да бъде един от критериите за отпускане на финансиране. █
- (24) Допустимите действия, разработени в контекста на постоянното структурирано сътрудничество █, вписващо се в институционалната рамка на Съюза, би трябвало да гарантират трайно укрепване на сътрудничеството между правните субекти в различните държави членки и по този начин пряко да допринесат за постигането на целите на фонда. Съответно, ако бъдат избрани, такива проекти следва да бъдат допустими за финансиране с по-висок процент.
- (25) Комисията ще вземе под внимание другите дейности, финансирани по линия на рамковата програма „Хоризонт Европа“, за да се избегне ненужното дублиране и да се

гарантира взаимното обогатяване и *полезното взаимодействие* между гражданските научни изследвания и научните изследвания в областта на отбраната.

- (26) Киберсигурността и киберотбраната представляват предизвикателства, които с времето придобиват все по-важно значение. В тази връзка Комисията и върховният представител *на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност* признаха необходимостта от установяване на полезни взаимодействия между действията в областта на киберотбраната, попадащи в обхвата на фонда, и инициативите на Съюза в областта на киберсигурността, например обявените в съвместното съобщение относно киберсигурността. Европейският център за промишлени, технологични и изследователски експертни познания в областта на киберсигурността, чието създаване предстои, по-специално следва да търси полезни взаимодействия между гражданското и свързаното с отбраната измерение на киберсигурността. Той би могъл активно да подкрепя държавите членки и други заинтересовани страни, като предоставя експертни становища, споделя знания и улеснява сътрудничеството по отношение на проекти и действия, както и по искане на държавите членки, и да действа като ръководител на проекти във връзка с **фонда**.
- (27) Следва да се осигури интегриран подход чрез обединяване на дейностите, обхванати от Подготвителното действие за научни изследвания в областта на отбраната („*PADR*“), предприето от Комисията, по смисъла на член 58, параграф 2, буква б) от Финансовия регламент, и от Европейската програма за промишлено развитие в областта на отбраната („*EDIDP*“), създадена с Регламент (ЕС) **2018/1092** на Европейския парламент и на Съвета¹, с цел да се хармонизират условията за участие, да се създаде по-съгласуван набор от инструменти **и** да се увеличи иновативното и икономическото въздействие, както и това на споделените усилия, като същевременно се избегнат ненужното дублиране и фрагментарността. Благодарение на този интегриран подход се очаква фондът да допринесе за по-доброто използване на резултатите от научните изследвания в областта на отбраната, като скъсява дистанцията между *етапите на* научните изследвания и развойната дейност, при

¹ **Регламент (ЕС) 2018/1092 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за създаване на Европейска програма за промишлено развитие в областта на отбраната с цел подкрепа на конкурентоспособността и иновационния капацитет на отбранителната промишленост на Съюза (ОВ L 200, 7.8.2018 г., стр. 30).**

същевременно отчитане на спецификата на сектора на отбраната, и насърчава всички форми на иновация, включително революционните иновации █. *Могат да се очакват и положителни странични ефекти, когато това е приложимо, в гражданската сфера.*

- (28) *Когато е целесъобразно, с оглед на спецификата на действието, █ целите на фонда следва да се преследват също посредством финансови инструменти и бюджетни гаранции в рамките на █ InvestEU.*
- (29) Финансовата подкрепа следва да се използва за справяне със случаи на неефективност на пазара или с неоптимални по отношение на инвестициите ситуации по адекватен начин, без да се дублира или изтласква частното финансиране или да се нарушава конкуренцията на вътрешния пазар. Действията следва да имат отчетлива █ добавена стойност за Съюза.
- (30) Видовете финансиране и методите за изпълнение *в рамките на фонда* следва да се избират в зависимост от възможностите им за осъществяване на специфичните цели на действията и за постигане на резултати, като се вземат предвид по-специално разходите за проверките, административната тежест и очакваният риск от неспазване. Това следва да включва разглеждане на възможността за използване на еднократни суми, единни ставки и разходи за единица продукт, както и финансиране, което не е свързано с разходите, както е посочено в член █ 125, параграф 1 █ от Финансовия регламент.
- (31) Комисията следва да изготвя годишни █ работни програми, съобразени с целите на Фонда, *като се вземат предвид първоначалните поуки, извлечени от EDIDP и PADR.* При изготвянето на *работните програми* Комисията следва да бъде подпомагана от *комитета*. *Комисията следва да се стреми да намира решения, които да се ползват с възможно най-широка подкрепа в рамките на комитета. В този контекст комитетът може да заседава в състав от национални експерти в областта на отбраната и сигурността, за да оказва конкретно съдействие на Комисията, включително да предоставя съвети по отношение на защитата на класифицирана информация в рамките на действията. Държавите членки определят своите представители в този комитет. На членовете на комитета*

следва да се предоставят ранни и реални възможности да разглеждат проектите на актове за изпълнение и да изразяват мнението си.

- (31a) Категориите работни програми следва да съдържат функционални изисквания с цел изясняване за сектора на това кои функционални възможности и задачи трябва да се осъществяват от способностите, които ще бъдат разработени. Подобни изисквания следва да дават ясна представа за очакваното действие, но не следва да бъдат насочени към конкретни решения или конкретни субекти и не следва да възпрепятстват конкуренцията при поканите за представяне на предложения.*
- (31б) По време на изготвянето на работните програми Комисията следва също така да гарантира, посредством подходящи консултации с комитета, че с предложените действия в областта на научноизследователската или развойната дейност се избягва ненужното дублиране. В този контекст Комисията може да осъществява предварителна оценка на възможните случаи на дублиране със съществуващите способности или вече финансираните проекти в областта на научноизследователската или развойната дейност в рамките на Съюза.*
- (31бб) Комисията следва да гарантира съгласуваността на работните програми в хода на целия промишлен цикъл на продуктите и технологиите в областта на отбраната.*
- (31бв) В работните програми се гарантира, че от общия бюджет на програмата се заделя необходимият размер средства за действия, благоприятстващи трансграничното участие на МСП.*
- (31в) За да се използва експертният ѝ опит в сектора на отбраната, на Европейската агенция по отбрана ще бъде предоставен статут на наблюдател в комитета. Предвид спецификата на сектора на отбраната Европейската служба за външна дейност също следва да взема участие в работата на комитета.*
- (32) За да се осигурят единни условия за изпълнението на настоящия регламент, на Комисията следва да се предоставят изпълнителни правомощия по отношение на приемането на работната програма, както и във връзка с отпускането на финансиране*

за избраните действия в областта на развойната дейност. При изпълнението на действия в областта на развойната дейност следва по-специално да бъде взета предвид спецификата на сектора на отбраната, а именно отговорността на държавите членки и/или асоциираните държави за процеса на планиране и придобиване. Тези изпълнителни правомощия следва да се упражняват в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета¹.

(32a) След оценка на предложенията с помощта на независими експерти, чиято надеждност с оглед на сигурността следва да се удостовери от съответните държави членки или асоциирани държави, Комисията следва да избере действията, които да бъдат финансово подкрепяни от фонда. Комисията следва да създаде база данни на независими експерти. Базата данни не следва да бъде обществено достояние. Независимите експерти следва да бъдат назначавани въз основа на своите умения, опит и знания, като се вземат предвид задачите, които ще им бъдат възлагани. При назначаването на независимите експерти Комисията следва да се стреми във възможно най-голяма степен да вземе подходящи мерки за постигане на балансиран състав на експертните групи и групите за оценка от гледна точка на многообразието на уменията, опита, знанията, географското разнообразие и пола, като се отчита положението в областта на съответното действие. Освен това следва да се полагат усилия за подходяща ротация на експертите и за постигането на адекватен баланс между частния и публичния сектор. Държавите членки следва да бъдат информирани за резултатите от оценката със списъка с класацията на избраните действия и за напредъка по финансираните действия. За да се осигурят единни условия за изпълнението на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия по отношение на приемането и изпълнението на работната програма, както и на приемането на решения за възлагане. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета.

¹ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

- (32б) *Независимите експерти не следва да извършват оценка, консултации или да предоставят помощ по въпроси, по отношение на които имат конфликт на интереси, по-специално във връзка с длъжността си към момента. По-специално те не следва да бъдат в положение, при което биха могли да използват получената информация в ущърб на консорциума, който оценяват.*
- (32бб) **■** *Когато предлагат нови продукти или технологии в областта на отбраната или предлагат модернизиране на съществуващите такива продукти или технологии, заявителите следва да се ангажират със спазването на етични принципи, като свързаните с хуманното отношение към хората и защитата на човешкия геном, отразени и в съответното национално право, правото на Съюза и международното право, включително Хартата на основните права на Европейския съюз и Европейската конвенция за правата на човека, и когато е приложимо, протоколите към нея. Комисията следва да гарантира, че предложенията систематично се подлагат на преглед, за да се установи кои точно действия повдигат сериозни етични въпроси и те да бъдат подложени на етична оценка.*
- (33) С цел оказване на подкрепа за един отворен вътрешен пазар следва да бъде насърчавано участието на трансгранични МСП и дружества със средна пазарна капитализация, било като членове на консорциуми, **■** *подизпълнители или субекти по веригата на доставка.*
- (34) Комисията следва да се стреми да поддържа диалог с **■** *държавите членки и сектора, за да се гарантира успехът на фонда. Като съзаконодател и ключова заинтересована страна Европейският парламент следва също да бъде ангажиран в това отношение.*
- (35) С настоящия регламент се определя финансов пакет за Европейския фонд за отбрана, който да представлява основната референтна сума по смисъла на [новото междуинституционално споразумение] между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси

и доброто финансово управление¹ за Европейския парламент и за Съвета в рамките на годишната бюджетна процедура. *Комисията следва да гарантира, че административните процедури са възможно най-опростени и пораждат минимални допълнителни разходи.*

- (36) Финансовият регламент се прилага за фонда, освен ако е посочено друго. В него са определени правилата относно изпълнението на бюджета на Съюза, включително правилата относно безвъзмездните средства, наградите, поръчките, финансовата помощ, финансовите инструменти и бюджетните гаранции.
- (37) По отношение на настоящия регламент се прилагат хоризонталните финансови правила, приети от Европейския парламент и от Съвета на основание член 322 от Договора за функционирането на Европейския съюз (**ДФЕС**). Тези правила са установени във Финансовия регламент и определят по-специално процедурата за установяване и изпълнение на бюджета чрез безвъзмездни средства, обществени поръчки, награди и непряко изпълнение, като освен това предвиждат проверки на отговорността на финансовите участници. Правилата, приети на основание член 322 от ДФЕС, засягат също така защитата на бюджета на Съюза в случай на широко разпространено незачитане на принципите на правовата държава в държавите членки, тъй като зачитането на тези принципи е съществена предпоставка за добро финансово управление и за ефикасно финансиране от страна на ЕС.
- (38) В съответствие с Финансовия регламент, Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета², Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета³, Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета⁴ и Регламент (ЕС) 2017/1939 на

¹ *Позоваването трябва да се актуализира:* ОВ С 373, 20.12.2013 г., стр. 1.
Споразумението е достъпно на следния адрес: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013Q1220\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013Q1220(01)&from=EN)

² Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013 г., стр. 1).

³ Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности (ОВ L 312, 23.12.1995 г., стр. 1).

⁴ Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите

Съвета¹ финансовите интереси на Съюза се защитават посредством пропорционални мерки, включително посредством предотвратяване, разкриване, коригиране и разследване на нередности, **включително** измами, събиране на изгубени, недължимо платени или неправилно използвани средства и когато е целесъобразно, налагане на административни санкции. В съответствие по-специално с Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 и Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 Европейската служба за борба с измамите (OLAF) може да извършва административни разследвания, включително проверки и инспекции на място, за да установи дали е налице измама, корупция или друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на Съюза. В съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1939 Европейската прокуратура може да разследва и преследва по наказателен ред **■ престъпления срещу финансовите интереси на Съюза, ■** както е предвидено в Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета². В съответствие с Финансовия регламент всички лица или субекти, получаващи средства на Съюза, оказват пълно сътрудничество за защита на финансовите интереси на Съюза, предоставят необходимите права и достъп на Комисията, на OLAF, на Европейската прокуратура **по отношение на държавите членки, участващи в засиленото партньорство съгласно Регламент (ЕС) 2017/1939**, и на Европейската сметна палата (ЕСП) и гарантират, че всички трети страни, участващи в изпълнението на средства на Съюза, предоставят равностойни права.

- (39) Трети държави, които са членове на Европейското икономическо пространство (ЕИП), могат да участват в програми на Съюза в рамките на сътрудничеството, установено по силата на Споразумението за ЕИП, в което се предвижда изпълнението на програмите да става с решение, прието съгласно посоченото споразумение. В настоящия регламент следва да се въведе специална разпоредба за предоставяне на необходимите права и достъп на отговорния разпоредител с бюджетни кредити, на Европейската служба за борба с измамите (OLAF) и на Европейската сметна палата, за да могат те да упражняват в пълен обем съответните свои правомощия.

интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2).

¹ Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета от 12 октомври 2017 г. за установяване на засилено сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура (ОВ L 283, 31.10.2017 г., стр. 1).

² Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2017 г. относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателноправен ред (ОВ L 198, 28.7.2017 г., стр. 29).

- (40) В съответствие с точки 22 и 23 от Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество, е необходимо настоящият регламент да се подложи на оценка въз основа на информацията, събрана посредством специфични изисквания за мониторинг, като същевременно се избягват свръхрегулирането и административната тежест, по-специално за държавите членки. Когато е целесъобразно, тези изисквания могат да включват измерими показатели, които да служат за основа за оценяване на въздействието на регламента по места. Комисията следва да извърши междинна оценка не по-късно от четири години след началото на изпълнението на фонда, **в т.ч. с оглед представянето на предложения за всякакви целесъобразни изменения на настоящия регламент**, а също и окончателна оценка в края на периода на изпълнение на фонда, като направи преглед на финансовите дейности с оглед на резултатите от финансово изпълнение и, доколкото е възможно в този момент, с оглед на тяхното въздействие. **Във връзка с това окончателният доклад за оценка следва също да спомогне да се установи къде съществува зависимост на Съюза от трети държави при разработването на отбранителни продукти и технологии.** В окончателния доклад следва също така да се анализира трансграничното участие на МСП и на дружествата със средна пазарна капитализация в подкрепяните **финансово** от фонда проекти, както и участието на МСП и на дружествата със средна пазарна капитализация в световната верига за създаване на стойност, **както и приноса на фонда за преодоляване на слабостите, констатирани в плана за развитие на способностите, и следва да се съдържа информация относно произхода на получателите, броя на държавите членки и асоциираните държави, които участват в индивидуалните действия и разпределението на генерираните права върху интелектуалната собственост.** Комисията може също така да предложи да бъдат внесени изменения в настоящия регламент, за да отговори на евентуално ново развитие по време на изпълнението на фонда.
- (40a) **Комисията следва редовно да следи изпълнението на фонда и ежегодно докладва за постигнатия напредък, включително това, как установените изводи и извлечените поуки от EDIDP и PADR биват вземани предвид при изпълнението на фонда. За тази цел Комисията следва да установи необходимите механизми за мониторинг. Този доклад следва да бъде представен на Европейския парламент и на Съвета и не следва да съдържа чувствителна информация.**

- (41) Като отразява значението на справянето с изменението на климата в съответствие с ангажиментите на Съюза за изпълнение на Парижкото споразумение и целите на ООН за устойчиво развитие, фондът ще допринесе за интегрирането на действията по климата в политиките на Съюза и за постигането на общата цел **25 %** от разходите на бюджета на ЕС да са в подкрепа на целите в областта на климата. Съответните действия ще бъдат определени по време на подготовката и изпълнението на фонда и ще бъдат преразгледани в контекста на междинната му оценка.
- (42) Тъй като фондът оказва подкрепа на свързани с отбраната продукти и технологии само на етапа на научните изследвания и етапа на развойната дейност, по принцип Съюзът не би трябвало да се ползва с право на собственост или с права върху интелектуална собственост (ПИС) по отношение на продукти или технологии, които са резултат от финансираните действия, освен ако помощта от Съюза се предоставя чрез *обществени* поръчки. По отношение на действията в областта на научните изследвания обаче заинтересованите държави членки и асоциирани държави следва да разполагат с възможността да използват резултатите от финансираните действия, *за* да участват в последваща, основана на сътрудничество между тях, развойна дейност **■**.
- (43) Финансовата помощ от Съюза следва да не засяга трансфера на свързани с отбраната продукти в рамките на Съюза в съответствие с Директива 2009/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹, нито износа на продукти, оборудване или технологии. *Износът на военно оборудване и технологии от държавите членки се урежда от Обща позиция 944/2008/ОВППС.*
- (44) Използването на чувствителна информация, свързана с предходни знания, *включително данни, ноу-хау или информация, създадени преди или извън резултатите от дейността на фонда*, или достъпът на неоправомощени лица до **■ резултатите**, получени *във връзка с действията, подкрепяни финансово от фонда*, може да се отрази неблагоприятно върху интересите на Съюза или на една или повече от неговите държави членки. Боравенето с *чувствителна* информация следва *поради това* да се урежда от **■** съответното право на Съюза и национално право **■**.

¹ Директива 2009/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 май 2009 г. за опростяване на реда и условията за трансфер на продукти, свързани с отбраната, вътре в Общността (ОВ L 146, 10.6.2009 г., стр. 1).

- (44a) За да се гарантира сигурността на класифицираната информация на изискваното равнище, при подписването на класифицирани споразумения за финансиране или класифицирани финансови споразумения следва да се спазват минималните стандарти за индустриална сигурност. За тази цел, и в съответствие с Решение (ЕС, Евратом) 2015/444 на Комисията, Комисията трябва да предостави инструкциите за сигурността на програмата, включително ръководството за класифициране за целите на сигурността, за консултация на експертите, определени от държавите членки.*
- (45) За да може да се допълват или изменят показателите за пътищата на въздействие, когато това се счете за необходимо, на Комисията следва да се делегира правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Особено важно е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, залегнали в Междуетноститутуционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество. По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.
- (46) Комисията следва да управлява фонда при надлежно спазване на изискванията за поверителност и сигурност, по-специално що се отнася до класифицираната и чувствителната информация,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ДЯЛ I

ОБЩОПРИЛОЖИМИ РАЗПОРЕДБИ ЗА НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА И РАЗВОЙНАТА ДЕЙНОСТ

Член 1

Предмет

С настоящия регламент се създава Европейският фонд за отбрана („фондът“) **, както е определено в член 1, параграф 3, буква б) от Регламент .../.../ЕС [Хоризонт—2018/0224(COD)]**.

С него се определят целите на фонда, бюджетът за периода 2021—2027 г., формите на финансиране от Съюза и правилата за предоставяне на такова финансиране.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- (0) **„заявител“ означава правен субект, който подава заявление за подкрепа от фонда след покана за представяне на предложения или в съответствие с член 195, буква д) от Финансовия регламент;**
- (1) **„операции за смесено финансиране“ означава действия, подкрепяни от бюджета на ЕС, включително в рамките на механизми за смесено финансиране по член 2, параграф 6 от Финансовия регламент, при които се съчетават форми на неподлежаща на връщане подкрепа ■ или финансови инструменти от бюджета на ЕС с форми на подлежаща на връщане подкрепа от финансови институции в областта на развитието или от други публични финансови институции, както и от търговски финансови институции и инвеститори;**
- (1a) **„сертифициране“ означава процесът, чрез който национален орган удостоверява, че отбранителният продукт, материалният или**

нематериалният компонент или технологията е в съответствие с приложимите норми;

- (1б) *„класифицирана информация“ означава всяка информация или материал, под каквато и да е форма, чието неразрешено разкриване би могло да навреди в различна степен на интересите на Европейския съюз или на една или повече държави членки, и която носи гриф за сигурност на ЕС или съответен гриф за сигурност съгласно Споразумението между държавите членки на Европейския съюз, заседаващи в рамките на Съвета, относно защитата на класифицирана информация, която се обменя в интерес на Европейския съюз (2011/С 202/05);*
- (1в) *„консорциум“ означава основано на сътрудничество обединение на заявители или получатели, обвързани от споразумение за формиране на консорциум, и създадено с цел изпълнение на действие по линия на фонда;*
- (1г) *„координатор“ означава правен субект, който е член на консорциум и е бил назначен от всички членове на консорциума като основното звено за контакт в отношенията с Комисията;*
- (2) *„контрол“ означава способността за упражняване на решаващо пряко или косвено влияние върху правен субект посредством един или повече междинни правни субекти;*
- (3) *„действие в областта на развойната дейност“ означава всяко действие, включващо се в дейности с отбранителна насоченост **предимно** на етап развойна дейност, което обхваща нови продукти или технологии, или модернизирането на съществуващи такива, но без да включва производството или използването на оръжие;*
- (4) *„революционна технология в областта на отбраната“ означава технология, с която се въвежда радикална промяна, включително подобрена или напълно нова технология, водеща до смяна на модела при представата за отбранителните действия и провеждането им, в т.ч. чрез замяна на съществуващи отбранителни технологии или превръщането им в неактуални;*
- (5) *„изпълнителни управленски структури“ означава **орган на правен субект, назначен** в съответствие с националното право **и отчитащ се пред главния изпълнителен***

директор, когато това е приложимо, на който са възложени правомощия по определяне на стратегията, целите и цялостното ръководство на правния субект, и който упражнява надзор и наблюдение над вземането на свързани с управлението решения;

- (5a) *„нова информация“ означава данни, ноу-хау или информация, получени при изпълнението на фонда, независимо под каква форма или от какво естество;*
- (6) „правен субект“ означава [] юридическо лице, учредено и признато в това си качество съгласно националното право, правото на Съюза или международното право, което има правосубектност и може, действайки от свое име, да упражнява права и да поема задължения или, в съответствие с член [] 197, параграф 2, буква в) [] от Финансовия регламент — субект, който няма правосубектност;
- (7) „дружество със средна пазарна капитализация“ означава предприятие, което не е [] МСП [] и е с до 3 000 служители, като броят на служителите се изчислява в съответствие с членове 3—[] 6 [] от приложението към Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията¹;
- (8) „обществена поръчка за продукти в предпазарен стадий“ означава обществена поръчка за научноизследователски и развойни услуги, предполагаща разпределяне на рисковете и ползите съобразно пазарните условия, както и поетапни конкурентни разработки, като се прави ясно разграничение между предоставените научноизследователски и развойни услуги и разработването на крайни продукти в търговски количества;
- (9) „ръководител на проекти“ означава всеки възлагащ орган, установен в държава членка или асоциирана държава, *на когото е възложено* от държава членка или асоциирана държава, или група от държави членки [] или асоциирани държави да управлява многонационални проекти за въоръжаване постоянно или ad hoc;
- (9a) *„атестация“ означава цялостния процес, чрез който се демонстрира, че проектирането на даден отбранителен продукт, материален или нематериален компонент или технология отговаря на определените*

изисквания, като се осигуряват обективни доказателства за това, че са изпълнени конкретни изисквания на проектирането;

- (10) *„получател“ означава всеки правен субект, с който е било подписано споразумение за финансиране или който е бил нотифициран за решение за финансиране;*
- (11) *„действие в областта на научните изследвания“ означава всяко действие, изразяващо се преди всичко в научни изследвания, а именно приложни научни изследвания и при необходимост — фундаментални научни изследвания, с цел придобиване на нови знания и изключителна насоченост към приложения в сферата на отбраната;*
- (12) *„резултати“ означава всеки материален или нематериален ефект от действието, като например данни, ноу-хау или информация, независимо от тяхната форма или естество и независимо дали могат да бъдат обект на закрила, както и всички права, свързани с тях, в т.ч. и правата върху интелектуална собственост;*
- (12a) *„чувствителна информация“ означава информация и данни, включително класифицирана информация, която трябва да бъде защитена от неразрешен достъп или разкриване поради задълженията, предвидени в националното право или правото на Съюза или с цел защита на неприкосновеността на личния живот или сигурността на дадено физическо лице или организация;*
- (12б) *„малки и средни предприятия“ или „МСП“ означава малки и средни предприятия съгласно определението в Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията;*
- (13) *„специален доклад“ означава специфична предвидена престация на действие в областта на научните изследвания, обобщаваща резултатите от него, предоставяйки изчерпателна информация относно основните принципи, целите, действителните резултати, основните свойства, извършените изпитвания, потенциалните ползи, потенциалните отбранителни приложения и очаквания експлоатационен път на научните изследвания към развойна дейност, включително информация относно собствеността на ПИС, но без изискване за включване на информация за ПИС;*
- (14) *„системен прототип“ означава образец на продукт или технология, който може да показва резултатите от функционирането на елемента в оперативна среда;*
- (15) *„трета държава“ означава държава, която не е членка на Съюза;*

- (16) „неасоциирана трета държава“ означава трета държава, която не е асоциирана държава в съответствие с член 5;
- (17) „субект от неасоциирана трета държава“ означава правен субект, установен в неасоциирана трета държава или — *ако е установен в Съюза или в асоциирана държава* — чиито изпълнителни управленски структури се намират в неасоциирана трета държава.

Член 3

Цели на фонда

1. Общата цел на фонда е да насърчава конкурентоспособността, ефикасността и капацитета за иновации на европейската отбранителна *технологична и промишлена база в целия Съюз, която допринася за стратегическата автономност на Съюза и неговата свобода на действие*, като оказва подкрепа за съвместните действия и трансграничното сътрудничество между правните субекти на цялата територия на Съюза, *и особено* МСП и дружествата със средна пазарна капитализация, както и *като укрепва и подобрява гъвкавостта едновременно на доставките в областта на отбраната и на веригите за създаване на стойност в тази област, разширява трансграничното сътрудничество между правни субекти* и стимулира по-доброто оползотворяване на потенциала на промишлеността за иновации, научни изследвания и технологично развитие, на всеки етап от промишления жизнен цикъл *на отбранителните продукти и технологии.* ■
2. Фондът има следните конкретни цели:
 - а) да оказва подкрепа за съвместни научни изследвания ■, които биха могли значително да подобрят резултатността при използването на бъдещите способности *в целия ЕС*, която подкрепа има за цел в максимална степен да поощрява иновациите и въвеждането на нови отбранителни продукти и технологии, включително на революционни такива, *и най-ефикасното използване на средствата за научни изследвания в областта на отбраната*;

- б) да оказва подкрепа за **съвместно разработване** на отбранителни продукти и технологии, **■** като по този начин допринася за по-голяма ефикасност на разходите за отбрана в рамките на Съюза, постигане на по-големи икономии от мащаба, намаляване на риска от ненужно дублиране **и по този начин стимулиране на навлизането на европейски продукти и технологии на пазара**, а оттам и за намаляване на фрагментарността на отбранителните продукти и технологии в целия Съюз. В крайна сметка фондът ще доведе до **увеличаване на стандартизацията на отбранителните системи** и по-голяма оперативна съвместимост на способностите на държавите членки.

Такова сътрудничество е в съответствие с приоритетите за отбранителните способности, съвместно договорени от държавите членки в рамките на общата външна политика и политика на сигурност, и по-специално в контекста на плана за развитие на способностите.

Във връзка с това, регионалните и международните приоритети, когато те служат на интересите на Съюза в областта на сигурността и отбраната, съгласно определеното в рамките на общата външна политика и политика на сигурност, и като се има предвид необходимостта да се избягва ненужно дублиране, също могат да се вземат под внимание по целесъобразност, когато не изключват възможността за участие на която и да било държава членка или асоциирана държава.

Член 4

Бюджет

1. **В съответствие с член 9, параграф 1 от Регламент .../.../ЕС** финансовият пакет за целите на изпълнението на Европейския фонд за отбрана в периода 2021—2027 г. е в размер на **11 453 260 000 EUR по цени за 2018 г. и 13 000 000 000 EUR** по текущи цени.
2. **■** Разпределението на сумата, посочена в параграф 1, е – както следва:
 - а) **■ 3 612 182 000 EUR по цени за 2018 г. (4 100 000 000)EUR** за „действия в областта на научните изследвания“;

б) **7 841 078 000 EUR по цени за 2018 г. (8 900 000 000 EUR по текущи цени)**

за „действия в областта на развойната дейност“.

- 2а. *С оглед да се реагира на непредвидени положения или на нови тенденции и нужди, Комисията може да преразпределя суми между отделните разпределени суми за действия в областта на научните изследвания и действията в областта на развойната дейност, посочени в параграф 2, до максимум 20 %.*
3. Сумата, посочена в параграф 1, може да бъде използвана за техническа и административна помощ във връзка с изпълнението на фонда, като например подготвителни, мониторингови, контролни, одитни и оценителни дейности, включително корпоративните информационни системи.
4. *Поне 4 % и не повече от 8 % от финансовия пакет по параграф 1 са предназначени за покани за представяне на предложения или предоставяне на финансиране в подкрепа на революционни технологии в областта на отбраната.*

Член 5

Асоциирани държави

Фондът е отворен за държави — членки на Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ), които са членки на Европейското икономическо пространство (ЕИП), в съответствие с условията, определени в Споразумението за ЕИП. *Всеки финансов принос към фонда въз основа на настоящия член представлява целеви приход съгласно член [21, параграф 5] от Финансовия регламент.*

Член 6

Подкрепа за революционни технологии в областта на отбраната

1. Комисията отпуска финансиране след открити и публични консултации *относно* **технологии с акцент върху приложения в областта на отбраната с потенциал за революционни последици за отбраната** в областите на интервенция, определени в работните програми.
2. *В работните програми се определя* най-подходящата форма на финансиране за целите на финансирането на *тези революционни технологии за отбрана.*

Член 7

Етични аспекти

1. Действията по линия на фонда се осъществяват при спазване *на приложимите национални, съюзни и международни правни норми, включително Хартата на основните права на Европейския съюз. Тези действия съответстват също така* на етичните принципи, *отразени в приложимите* национални, съюзни и международни *правни* норми.

2. *Преди подписването на споразумението за финансиране,* предложенията **■** се подлагат на преглед *от Комисията, въз основа на самооценка на етичните аспекти, изготвена от консорциума,* за да се установи кои точно действия повдигат **■** сериозни етични въпроси, *включително по отношение на условията за изпълнението,* и *по целесъобразност се подлагат* на оценка техните етични аспекти.

Прегледите и оценките на етичните аспекти се извършват от Комисията със съдействието на *независими експерти с различна квалификация, в частност с признат експертен опит в областта на* етичните въпроси в областта на отбраната.

Условията за осъществяването на дейности, свързани с чувствителни по отношение на етичните аспекти въпроси, се посочват в споразумението за финансиране.

Комисията гарантира в рамките на възможното прозрачността на процедурите по етични въпроси *и докладва за това в рамките на своите задължения съгласно член 32. Експертите са граждани на възможно най-голям брой държави членки.*

3. Преди началото на *съответните* дейности участващите в действието субекти се снабдяват с всички необходими разрешения или други задължителни документи, *изисквани* от националните *или* местните комисии по етичните въпроси, или други органи, като например органите за защита на данните. Документите се съхраняват в досието и се предават на Комисията *при поискване.*

■

5. **Предложенията**, които не са приемливи от етични съображения, се отхвърлят **■**.

Член 8

Изпълнение и форми на финансиране от ЕС

1. Фондът се изпълнява при пряко управление в съответствие с Финансовия регламент.
- 1а. **Чрез дерогация от параграф 1, в обосновани случаи, конкретни действия могат да бъдат изпълнявани при непряко управление от органите, посочени в член 62, параграф 1, буква в) от Финансовия регламент. Това не може да обхваща процедурата за подбор и отпускане на финансирането, посочена в член 12.**
2. Фондът може да предоставя финансиране **в съответствие с** Финансовия регламент **чрез** безвъзмездни средства, награди и обществени поръчки, **а където е целесъобразно с оглед на особеностите на действието** — чрез финансови инструменти в рамките на операции за смесено финансиране.
- 2а. **Операциите за смесено финансиране се изпълняват в съответствие с дял X от Финансовия регламент и Регламента за InvestEU.**
- 2б. **Финансовите инструменти са насочени стриктно само към получателите.**

1. **■**
2. **■**

Член 10

Субекти, отговарящи на условията за финансиране

1. **Получателите и ■ подизпълнителите, участващи във финансово подпомогано от Фонда действие, ■ са установени в Съюза или в асоциирана държава ■.**

- 1а. Инфраструктурата, съоръженията, активите и ресурсите на получателите и подизпълнителите, участващи в действие, които се използват за целите на действията, подкрепяни финансово от фонда, се намират на територията на държава членка или асоциирана държава за цялата продължителност на дадено действие и техните изпълнителни управленски структури са установени в Съюза или в асоциирана държава.*
- 1б. За целите на подкрепяно финансово от фонда действие получателите и подизпълнителите, участващи в дадено действие, не подлежат на контрол от неасоциирана трета държава или от субект от неасоциирана трета държава.*
2. Чрез дерогация от параграф 1б от настоящия член правен субект, който е установен в Съюза или в асоциирана държава и се намира под контрола на неасоциирана трета държава или на субект от неасоциирана трета държава, отговаря на условията за финансиране *като получател или подизпълнител, участващ в действие, само ако на Комисията бъдат предоставени гаранции, одобрени от държавата членка или асоциираната държава, в която е установен, в съответствие с националните процедури. Тези гаранции могат да се отнасят до изпълнителната управленска структура на правния субект, установен в Съюза или в асоциирана държава. Ако това се счита за подходящо от държавата членка или асоциираната държава, в която е установен правният субект, тези гаранции могат да се отнасят и до специфичните права за контрол върху правния субект от страна на държавните власти.*

Тези гаранции предоставят уверения, че участието в действие на такъв правен субект няма да е в противоречие нито с интересите в областта на сигурността и отбраната на Съюза и неговите държави членки, както е определено в рамките на общата външна политика и политика на сигурност съгласно дял V от ДЕС, нито с целите, посочени в член 3. Гаранциите са в съответствие и с разпоредбите на членове 22 и 25. Гаранциите доказват по-специално, че за целите на действието са въведени мерки, така че да се гарантира следното:

- а) контролът върху *правния субект – заявител* не се упражнява по начин, който *да възпрепятства или* ограничава способността му да изпълнява **■** действието *и да постига резултати, нито по начин, който да налага ограничения по*

отношение на неговата инфраструктура, съоръжения, активи, ресурси, интелектуална собственост или ноу-хау, необходими за целите на действието, нито по начин, който уронва неговите способности и стандарти, необходими за изпълнение на действието;

- б) **■** достъпът на неасоциирана трета държава или на субект от неасоциирана трета държава до **■** чувствителна информация, свързана с действието, *е предотвратен*; и *служителите или другите* лица, които участват в действието, **■** разполагат с национално удостоверение за надеждност от гледна точка на сигурността, издадено от държава членка или асоциирана държава, *когато е необходимо*;
- в) *собствеността върху интелектуалната собственост, произтичаща от действието и резултатите от него, остават в рамките на получателя по време на действието и след приключването му и не са предмет на контрол или ограничения от трета държава, която не е асоциирана държава, или от субект от трета държава, която не е асоциирана държава, и не се изнасят извън Съюза или извън асоциираните държави, нито се предоставя достъп до тях от места извън Съюза или извън асоциираните държави, без одобрението на държавите членки или асоциираната държава, в която е установен правният субект, и в съответствие с целите, посочени в член 3.*

Ако държавата членка или асоциираната държава, в която е установен правният субект, счита за подходящо, може да бъдат предоставени допълнителни гаранции.

Комисията информира комитета, посочен в член 28, за всеки правен субект, който се счита за допустим в съответствие с настоящия параграф.

■

4. *Ако не са налице конкурентни заместители в Съюза или в дадена асоциирана държава, получателите и подизпълнителите, участващи в действие, могат да използват свои активи, инфраструктура, съоръжения и ресурси, разположени или съхранявани извън територията на държавите — членки на Съюза, или на асоциираните държави, ако тази употреба не противоречи на интересите на*

Съюза и неговите държави членки в областта на сигурността *и отбраната*, съобразена е с целите по член 3 и е в пълно съответствие с членове 22 и 25. Разходите, свързани с *такива дейности*, не са допустими за *финансова подкрепа* по линия на фонда.

- 4а. *При осъществяване на допустимо действие получателите и подизпълнителите, участващи в действието, могат да си сътрудничат и с правните субекти, установени извън територията на държавите членки или асоциираните държави, или контролирани от трета държава, която не е асоциирана, или от субект от трета държава, която не е асоциирана, включително да използват активи, инфраструктура, съоръжения и ресурси на такива правни субекти, ако това не противоречи на интересите на Съюза и неговите държави членки в областта на сигурността и отбраната. Това сътрудничество е съобразено с целите, посочени в член 3, и е в пълно съответствие с членове 22 и 25.*

Не се допуска неразрешен достъп от страна на трета държава, която не е асоциирана, или от страна на друг субект от трета държава, която не е асоциирана, до класифицираната информация, свързана с изпълнението на действието, и се избягват потенциални отрицателни последици за сигурността на снабдяването с ресурси от критично значение за действието.

Разходите, свързани с такива действия, не са допустими за подкрепа по линия на фонда.

6. Заявителите предоставят цялата релевантна информация, необходима за оценката на критериите за допустимост **■**. *В случай на промени по време на изпълнението на действие, които биха могли да поставят под въпрос спазването на критериите за допустимост, съответният правен субект уведомява Комисията, която преценява дали критериите и условията за допустимост продължават да бъдат изпълнени и разглежда потенциалното въздействие върху финансирането на действието.*

7. **■**

8.

■

9.

За целите на настоящия член „подизпълнители, **участващи в действието, което се подкрепя финансово по линия на фонда**“ се отнася до подизпълнителите с преки договорни отношения с **получател**, други подизпълнители, на които са разпределени най-малко 10% от общия размер на допустимите разходи по действието, както и подизпълнители, на които може да е нужен достъп до класифицирана информация ■ за целите на изпълнението на действието, **и които не са членове на консорциума**.

Член 11

Допустими действия

1.

Допустими за финансиране са само действия, с които се постигат целите, посочени в член 3.

2.

Фондът предоставя подкрепа за действия, които обхващат ■ нови **отбранителни продукти и технологии** и модернизирането на съществуващи продукти и технологии, **при условие че** използването на вече съществуваща информация, необходима **за извършване на действията** за модернизиране, не подлежи на ограничение от трета държава, която не е асоциирана, или от субект от трета държава, която не е асоциирана, **пряко или непряко, чрез един или повече междинни правни субекта, по начин, който би направил невъзможно извършването на действието**.

3.

Допустимото действие се отнася до една или повече от следните **дейности**:

а)

дейности, насочени към създаване, укрепване и подобряване на ■ знания, **продукти** и технологии, **включително революционни технологии**, които могат да имат значими последици в областта на отбраната;

б)

дейности, насочени към увеличаване на оперативната съвместимост и на устойчивостта, включително към сигурното генериране на данни и сигурния обмен на данни, овладяване на критичните отбранителни технологии, укрепване на сигурността на доставките или създаване на условия за ефикасното използване на резултатите за целите на отбранителни продукти и технологии;

- в) проучвания, като например проучвания за осъществимост с цел да се проучи осъществимостта на **нови или усъвършенствани технологии, продукти, процеси, услуги и решения** ;
- г) проектиране на отбранителен продукт, материален или нематериален компонент или технология, както и определяне на техническите спецификации за проектирането, които може да включват частични изпитвания за намаляване на риска в промишлена или представителна среда;
- д) разработване на модел на отбранителен продукт, материален или нематериален компонент или технология, който е в състояние да покаже резултатите от функционирането на елемента в оперативна среда (системен прототип);
- е) изпитване на отбранителен продукт, материален или нематериален компонент или технология;
- ж) атестация на отбранителен продукт, материален или нематериален компонент или технология ;
- з) сертифициране на отбранителен продукт, материален или нематериален компонент или технология ;
- и) разработване на технологии или активи, които увеличават ефикасността през целия жизнен цикъл на отбранителните продукти и технологии.

■

4. ■ Действието се предприема в сътрудничество **в рамките на консорциум** между най-малко три **отговарящи на условията за финансиране** субекта, установени в най-малко три различни държави членки ■ или асоциирани държави. Поне три от тези отговарящи на условията за финансиране субекти, установени в най-малко две държави членки ■ или асоциирани държави, не могат да са ■ контролирани — било то пряко или косвено — от същия субект, нито взаимно да се контролират, през целия период на изпълнение на действието.
5. Параграф 4 не се прилага за **действия, свързани с революционните технологии в областта на отбраната, или** за действията, посочени в параграф 3, буква в) ■ .

6. Действията за разработване на продукти и технологии, чиято употреба, разработване или производство са забранени от приложимото международно право, не са допустими.

Действията за разработване на смъртоносни автономни оръжия без възможността за пълноценен човешки контрол по отношение на решенията за подбор и намеса, когато се извършват нападения срещу хора, също не са допустими за финансова подкрепа от Фонда, без да се засяга възможността за предоставяне на финансиране за действия за разработване на системи за ранно предупреждение и мерки за противодействие за целите на отбраната.

Член 12

Процедура за подбор и за отпускане на финансирането

1. **Финансирането от Съюза се отпуска след организирането на състезателни процедури за представяне на предложения в съответствие с Финансовия регламент. При конкретни, надлежно обосновани и изключителни обстоятелства финансирането от Съюза може да се предостави и в съответствие с член 195, буква д) от Финансовия регламент.**

- 2а. При отпускането на финансиране Комисията действа чрез актове за изпълнение, приемани в съответствие с процедурата по член 28, параграф 2.

Член 13

Критерии за отпускане

Всяко предложение се оценява въз основа на следните критерии:

- а) принос към върховите постижения или потенциал за революционен пробив в областта на отбраната, който се установява по-специално чрез изтъкване на значителните предимства на очакваните резултати от предложеното действие пред съществуващите **отбранителни** продукти или технологии;
- б) принос към иновациите и технологичното развитие на европейската отбранителна промишленост, по-специално като се покаже, че предложеното действие включва новаторски или нови подходи и концепции, перспективни нови бъдещи технологични подобрения или прилагането на технологии или концепции, които преди това не са били прилагани в отбранителния сектор, **като същевременно се избегне ненужно дублиране**;
- в) принос към конкурентоспособността на европейската отбранителна промишленост **чрез демонстриране, че предложеното действие се характеризира с доказуемо положителен баланс на разходната ефикасност и ефективност, като по този начин се създават нови пазарни възможности в целия Съюз и извън него** и се ускорява растежът на дружествата в целия Съюз;
-
- г) принос за **автономността на европейската отбранителна технологична и промишлена база, включително като се увеличи свободата от зависимост от източници извън ЕС и като се подобри сигурността на доставките, и за интересите на Съюза в областта на сигурността и отбраната в съответствие с приоритетите, посочени в член 3** ■ ;
- д) принос за установяването на ново трансгранично сътрудничество между правни субекти, **установени в държави членки или асоциирани държави, по-специално за МСП и дружества със средна пазарна капитализация със значимо участие в действието, като получатели, подизпълнители или като други субекти по веригата на доставка, и** които са установени в държави членки ■ или асоциирани държави, различни от тези, в които са установени субектите от консорциума, които не са МСП **или дружества със средна пазарна капитализация**;
- е) качество и ефикасност на изпълнението на действието.
-

Член 14

Проценти на съфинансиране

1. Фондът ■ финансира до 100 % от допустимите разходи за *дадена дейност, посочена в член 11, параграф 3*, без да се засяга *член 190 от Финансовия регламент*.
2. Чрез дерогация от параграф 1:
 - а) за *дейности* по член 11, параграф 3, буква д) финансовата помощ от фонда не надхвърля 20 % от допустимите разходи *за дейността*;
 - б) за *дейности* по член 11, параграф 3, букви е)—з) финансовата помощ от фонда не надхвърля 80 % от допустимите разходи *за дейността*.
3. За действията в областта на развойната дейност процентът на финансиране се увеличава в следните случаи:
 - а) *дейност, осъществявана* в контекста на постоянното структурирано сътрудничество, установено по силата на Решение (ОВППС) 2017/2315 на Съвета от 11 декември 2017 г., може да се ползва от процент на финансиране, увеличен с допълнителни 10 процентни пункта;
 - б) *дадена дейност може да се ползва от финансиране с увеличен процент съгласно втора и трета алинея от настоящия параграф, когато най-малко 10 % от общия размер на допустимите разходи за дейността са разпределени за МСП, които са установени в държава членка или в асоциирана държава и които участват в дейността като получатели, подизпълнители или субекти по веригата на доставка.*

Процентът на финансиране може да бъде увеличен с процентни пунктове, равни на процента от общия размер на допустимите разходи по дейността, разпределени за МСП, установени в държави членки или асоциирани държави, в които са установени получатели, които не са МСП и които участват в дейността като получатели или като субекти по веригата за доставка, с максимум 5 допълнителни процентни пункта.

Процентът на финансиране може да бъде увеличен с процентни пунктове, равни на два пъти процента от общия размер на допустимите разходи по дейността, разпределени за МСП, установени в държави членки или асоциирани държави, различни от онези, в които са установени получатели, които не са МСП и които участват в дейността като получатели, подизпълнители или субекти по веригата на доставка;

- в) *дейността може да се ползва от процент на финансиране, увеличен с допълнителни 10 процентни пункта, когато най-малко 15 % от общия размер на допустимите разходи по дейността са разпределени за установени в Съюза или в асоциирана държава дружества със средна пазарна капитализация;*
- г) общото увеличение на процента на финансиране на *дадена дейност* не надвишава 35 процентни пункта.

Финансовата помощ от Съюза, предвидена по Фонда, включително финансирането с увеличен процент, не покрива повече от 100 % от допустимите разходи за действието.

Член 15

Финансов капацитет

Чрез дерогация от член 198 от Финансовия регламент:

- а) се проверява финансовият капацитет само на координатора и само ако исканото от Съюза финансиране е равно на 500 000 EUR или по-високо от тази сума. Независимо от това, при наличие на основания за усъмняване във финансовия капацитет Комисията проверява финансовия капацитет и на други заявители или координатори, когато исканото финансиране е под посочения в първото изречение праг;
- б) не се проверява финансовият капацитет на правни субекти, чиято жизнеспособност е гарантирана от *съответните органи на* държава членка;
- в) ако финансовият капацитет е структурно гарантиран от друг правен субект, се проверява финансовият капацитет на този субект.

Член 16

Непреки разходи

1. **Чрез дерогация от член 181, параграф 6 от Финансовия регламент** непреките допустими разходи се определят, като се прилага единна ставка в размер на 25 % от общия размер на преките допустими разходи, с изключение на преките допустими разходи за договори за подизпълнение **и** финансовата подкрепа за трети страни и евентуалните единични разходи или еднократни суми, които включват непреки разходи.
2. **Като алтернатива** непреките допустими разходи **■** могат **■** да бъдат определени в съответствие с обичайните практики на **получателя** за определяне и анализ на разходите въз основа на действителните непреки разходи, при условие че тези практики за определяне и анализ на разходите се приемат от националните органи **за** сравними **дейности в сферата на отбраната**, в съответствие с член **■** 185 **■** от Финансовия регламент, и се съобщават на Комисията.

Член 17

Използване на единствена еднократна сума или на финансов принос, който не е свързан с разходите

1. **Когато Съюзът отпуска съфинансиране в размер на по-малко от 50 % от всички разходи по действието**, Комисията може да използва:
 - а) финансов принос, който не е свързан с разходите, по смисъла на член **■** 180, параграф 3 **■** от Финансовия регламент, който се основава на постигането на резултати, измерено спрямо предварително определени етапни цели или чрез показатели за качество на изпълнението; или
 - б) единствена еднократна сума по смисъла на член **■** 182 **■** от Финансовия регламент, която се основава на предварителния бюджет на действието, който вече е одобрен от националните органи на съфинансиращите държави членки и асоциирани държави.
2. Непреките разходи се включват в еднократната сума.

Член 18

Обществени поръчки за продукти в предпазарен стадий

1. Съюзът може да оказва подкрепа за обществени поръчки за продукти в предпазарен стадий, като предоставя безвъзмездни средства на възлагащи органи или възложители по смисъла на директиви 2014/24/ЕС¹, 2014/25/ЕС² и 2009/81/ЕО³ на Европейския парламент и на Съвета, които съвместно закупуват научноизследователски и развойни услуги в областта на отбраната или координират процедурите си за възлагане на обществени поръчки.
2. Процедурите за възлагане на обществени поръчки:
 - а) са в съответствие с разпоредбите на настоящия регламент;
 - б) могат да разрешат сключването на няколко договора в рамките на една процедура (възлагане на няколко доставчици);
 - в) предвиждат възлагане на поръчките на участника или участниците в тръжната процедура, предлагащи най-добро съотношение между качество и цена, **като същевременно гарантират отсъствието на конфликт на интереси.**

Член 19

Гаранционен фонд

Вноските във взаимен застрахователен механизъм могат да покрият риска, свързан с възстановяването на средства, дължими от получателите, и се смятат за достатъчна гаранция

¹ Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО (ОВ L 94, 24.9.2014 г., стр. 65).

² Директива 2014/25/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. относно възлагането на поръчки от възложители, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги и за отмяна на Директива 2004/17/ЕО (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 243).

³ Директива 2009/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно координирането на процедурите за възлагане на някои поръчки за строителство, доставки и услуги от възлагащи органи или възложители в областта на отбраната и сигурността и за изменение на директиви 2004/17/ЕО и 2004/18/ЕО (ОВ L 216 20.8.2009 г., стр. 76).

по смисъла на Финансовия регламент. Прилагат се разпоредбите на [член X от] Регламент XXX [приемник на Регламента относно Гаранционния фонд].

I

Член 20

Условия за допустимост за поръчките и наградите

1. *Членове 10 и 11 се прилагат mutatis mutandis за наградите.*
2. *Член 10 – чрез дерогация от член 176 от Финансовия регламент – и член 11 се прилагат mutatis mutandis за поръчки за проучванията по член 11, параграф 3, буква в).*

ДЯЛ II

СПЕЦИАЛНИ РАЗПОРЕДБИ, ПРИЛОЖИМИ ЗА *НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИТЕ ДЕЙСТВИЯ*

Член 22

Собственост върху резултатите *от научноизследователските действия*

1. Резултатите от *научноизследователските действия, подкрепяни от фонда*, са собственост на *получателите*, които са ги генерирали. Когато правни субекти съвместно генерират резултатите, но не може да бъде установен съответният им принос или не е възможно да се отделят един от друг тези съвместно постигнати резултати, резултатите са тяхна обща собственост. *Съсобствениците сключват споразумение за разпределението и условията за упражняване на общата собственост в съответствие със своите задължения по споразумението за отпускане на безвъзмездни средства.*
2. *Чрез дерогация от параграф 1, ако подкрепата от Съюза се предоставя под формата на обществена поръчка, резултатите от научноизследователските действия, подкрепяни финансово от фонда*, са собственост на Съюза. По тяхно *писмено* искане държавите членки и асоциираните държави се ползват с права на достъп до резултатите, който е безплатен.
3. **■** Резултатите от *научноизследователските действия, подкрепяни финансово от фонда*, не подлежат на никакъв контрол или ограничаване от страна на неасоциирани трети държави или субекти от неасоциирани трети държави, *било то пряко или косвено — чрез един или повече междинни правни субекта, включително по отношение на трансфера на технологии.*
4. *По отношение на резултатите, генерирани от получателите чрез действия, подкрепяни от фонда, и без да се засяга параграф 8а от настоящия член,* Комисията се уведомява *ex ante* за *всяко прехвърляне* на собствеността **■** или *предоставяне* на *ексклузивен* лиценз **■** на неасоциирана трета държава или на субект от неасоциирана трета държава. *Ако подобно прехвърляне на собственост*

противоречи на интересите на Съюза и неговите държави членки в областта на **■** сигурността **и отбраната или** на целите на настоящия регламент, посочени в член 3, **средствата, предоставени по линия на фонда, се възстановяват.**

5. Националните органи на държавите членки и на асоциираните държави се ползват с права на достъп до специалния доклад на **научноизследователско действие**, което е получило финансиране от Съюза. Такива права на достъп се предоставят безвъзмездно и се прехвърлят от Комисията на държавите членки и асоциираните държави, след като тя се увери, че са налице съответни задължения във връзка с поверителността.
6. Националните органи на държавите членки и на асоциираните държави използват специалния доклад единствено за цели, свързани с използването от или за нуждите на техните въоръжени сили, или техните сили за сигурност или разузнавателни формирания, включително в рамките на своите програми за сътрудничество. Такова използване включва, без това изброяване да е изчерпателно, проучването, оценката, анализа, научните изследвания, проектирането, **■** и приемането и сертифицирането на продуктите, експлоатацията, обучението **и** обезвреждането, **■** а също така оценката и изготвянето на техническите изисквания във връзка с възлагането на обществени поръчки.
7. **Получателите** безвъзмездно предоставят права на достъп до резултатите **от научноизследователските дейности, подкрепени финансово от фонда**, на институциите, органите или агенциите на Съюза, за надлежно обоснованите цели на разработването, прилагането и мониторинга на **съществуващите политики или програми на Съюза в областите от неговата компетентност**. Тези права на достъп се свеждат до използването с нетърговска и неконкурентна цел.
8. В споразуменията за отпускане на **финансиране** и в договорите за възлагане на обществени поръчки за продукти в предпазарен стадий се формулират специални разпоредби относно собствеността, правата на достъп и лицензирането, за да се гарантира максималното оползотворяване на резултатите и да се избегне всякакво несправедливо предимство. Възлагащите органи се ползват като минимум с права на безвъзмезден достъп до резултатите за своя собствена употреба и с правото да предоставят, или да изискват от получателите да предоставят, на трети страни

неизключителни лицензи, за да използват резултатите при справедливи и разумни условия, без право на преотстъпване на лиценза. Всички държави членки и асоциираните държави се ползват безвъзмездно с достъп до специалния доклад. Ако изпълнителят по договора не успее да постигне търговска реализация на резултатите в рамките на определен период след възлагането на обществената поръчка за продукти в предпазарен стадий, както е предвидено в договора, той прехвърля на възлагащите органи собствеността върху резултатите.

- 8а.** *Разпоредбите на настоящия регламент не засягат износа на продукти, оборудване или технологии, включващи резултатите от научноизследователските дейности, финансово подкрепени от фонда, и не засягат свободата на действие на държавите членки по отношение на политиката относно износ на продукти, свързани с отбраната.*
- 8б.** *Всеки две или повече държави членки или асоциирани държави, които, многостранно или в рамките на организацията на Съюза, са сключили съвместно един или няколко договора с един или повече получатели да продължат да развиват заедно резултатите от научноизследователските дейности, подкрепени от фонда, се ползват с права на достъп до резултатите, които са притежавани от въпросните получатели и са необходими за изпълнението на договора или договорите. Тези права на достъп се предоставят безвъзмездно и при конкретни условия, които имат за цел да гарантират, че тези права ще бъдат използвани само за целите на договора или договорите и че са установени подходящи задължения за опазване на поверителността.*

ДЯЛ III

СПЕЦИАЛНИ РАЗПОРЕДБИ, ПРИЛОЖИМИ ЗА РАЗВОЙНИТЕ ДЕЙСТВИЯ

Член 23

Допълнителни критерии за допустимост за *развойните действия*

1. **■** Консорциумът удостоверява, че разходите за *дейност*, които не са обхванати от подкрепата на Съюза, ще бъдат покрити от други източници на финансиране, като например *от* вноски на държави членки **■** или асоциирани държави или съфинансиране от правни субекти.
2. *Дейностите, посочени в* член 11, параграф 3, буква г), се *основават* на хармонизирани изисквания за способностите, договорени съвместно от *най-малко две* държави членки **■** или асоциирани държави.
3. *По отношение на дейностите*, посочени в член 11, параграф 3, букви д)–з), консорциумът удостоверява чрез документи, издадени от националните органи, че:
 - а) най-малко две държави членки **■** или асоциирани държави възнамеряват координирано да се снабдят с крайния продукт или да използват технологията, включително, *когато е приложимо, чрез* съвместно снабдяване;
 - б) *дейността* се основава на общи технически спецификации, съвместно договорени от държавите членки **■** или асоциираните държави, които *ще* съфинансират действието *или които възнамеряват съвместно да се снабдят с крайния продукт или съвместно да използват технологията*.

Член 24

Допълнителни критерии за отпускане за *развойните действия*

В допълнение към критериите за отпускане, посочени в член 13, работната програма също така *взема* под внимание:

- а) приноса за повишаване на ефективността през целия жизнен цикъл на отбранителните продукти и технологии, включително ефективността на разходите и потенциала за синергии в процеса на снабдяване и поддръжка и в процеса на обезвреждане;
- б) *приноса към по-нататъшното интегриране на европейската отбранителна промишленост в целия Съюз чрез доказване от страна на получателите, че държавите членки са поели ангажимент съвместно да използват, притежават или поддържат крайния продукт или технология по координиран начин.*

■

Член 25

Собственост върху резултатите *от развойните действия*

1. Съюзът няма права на собственост върху продуктите или технологиите, получени в резултат на действия, *подкрепени финансово от фонда*, нито права върху интелектуална собственост по отношение на резултатите от *тези действия*.

■

2. Резултатите от действията, *финансово подкрепени* от фонда, не подлежат на никакъв контрол или ограничение от страна на неасоциирани трети държави или субекти от неасоциирани трети държави, било то пряко или косвено — чрез един или повече междинни правни субекта, включително по отношение на трансфера на технологии.

- 2а. *Настоящият регламент не засяга свободата на действие на държавите членки в областта на политиката относно износ на продукти, свързани с отбраната.*

3. По отношение на резултатите, генерирани от получателите *чрез действия, подкрепени финансово от фонда*, и без да се засяга параграф 2а от настоящия член, Комисията се уведомява *ex ante* за всяко прехвърляне на собственост ■ на неасоциирана трета държава *или субект от неасоциирана трета държава*. Ако подобно прехвърляне на собственост ■ противоречи ■ на интересите на Съюза и неговите държави членки в областта ■ на сигурността *и отбраната или* на целите

■, посочени в член 3, средствата, предоставени по линия на фонда, *се възстановяват*.

4. *Ако* помощта от Съюза се предоставя под формата на обществена поръчка *за проучване*, държавите членки ■ или асоциираните държави имат право да получат безплатно неизключителна лицензия за използването на *това проучване* чрез писмено заявление за това.

■

ДЯЛ IV

УПРАВЛЕНИЕ, МОНИТОРИНГ, ОЦЕНКА И КОНТРОЛ

Член 27

Работни програми

1. Фондът се изпълнява чрез годишни **■** работни програми, изготвяни в съответствие с член 110 от Финансовия регламент. В работните програми се определя, когато това е уместно, общата сума, запазена за операции за смесено финансиране. ***Работните програми определят общия бюджет, заделен за трансграничното участие на МСП.***
2. Комисията приема работните програми чрез актове за изпълнение в съответствие с процедурата, посочена в член 28, параграф 2.
3. ***Работните програми определят подробно научноизследователските теми и категориите действия, които да се подкрепят финансово от фонда. Тези категории са в съответствие с приоритетите в областта на отбраната, посочени в член 3.***

С изключение на частта от работната програма, посветена на революционните технологии за приложения в областта на отбраната, тези научноизследователски теми и категории действия обхващат продукти и технологии в следните области:

 - а) подготовка, защита, разгръщане и устойчивост;***
 - б) управление и превъзходство на информацията и командване, контрол, комуникации, компютри, разузнаване, наблюдение и войсково разузнаване (C4ISR), киберотбрана и киберсигурност; както и***
 - в) намеса и ефектори.***
4. ***Работните програми съдържат, по целесъобразност, функционални изисквания и уточняват формата на финансиране от ЕС в съответствие с член 8, като***

същевременно не се възпрепятства конкуренцията на равнището на поканите за представяне на предложения.

В работните програми може да се вземе под внимание и прехвърлянето към развойна фаза на резултатите от научноизследователски действия, доказващи добавена стойност, които вече са били подкрепени финансово от фонда.

Член 28

Комитет

1. Комисията се подпомага от комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011. Европейската агенция по отбрана е поканена в качеството на наблюдател да представя мнения и експертни становища. Европейската служба за външна дейност също е поканена да присъства.

Комитетът заседава и в специални състави, включително за обсъждане на аспекти на отбраната и сигурността, свързани с действия по линия на фонда.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Когато комитетът не даде становище, Комисията не приема проекта на акт за изпълнение и се прилага член 5, параграф 4, трета алинея от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 28а

Консултация с ръководителя на проект

В случай че даден ръководител на проект е назначен от държава членка или асоциирана държава, Комисията се консултира с ръководителя на проекта относно напредъка по отношение на действието, преди да се извърши плащането.

Член 29

Независими експерти

1. Комисията назначава независими експерти, които да оказват съдействие при *прегледа на етичните аспекти по член 7 и в* оценката на предложенията по член 237 от Финансовия регламент.

2. Независимите експерти са граждани на Съюза, набрани **от възможно най-широк кръг държави членки** и подбрани въз основа на покани за заявяване на интерес, адресирани към **министерствата** на отбраната и **агенциите** на тяхно подчинение, **други имащи отношение държавни органи**, научноизследователски институти, университети, бизнес сдружения или предприятия от сектора на отбраната, с оглед съставяне на списък с експерти. Чрез дерогация от член █ 237 █ от Финансовия регламент този списък не се оповестява публично.
3. **Надеждността на назначените** независими експерти **с оглед на сигурността се удостоверява от съответната държава членка.**
4. Комитетът, предвиден в член 28, получава всяка година списъка на експертите, **за да има прозрачност по отношение на надеждността с оглед на сигурността на експертите. Комисията също така гарантира, че експертите не оценяват, съветват или съдействат по въпроси, по отношение на които те имат конфликт на интереси.**
5. Независимите експерти се избират въз основа на техните умения, опит и познания, необходими за изпълнението на възложените им задачи.

█ Член 30

Прилагане на правилата относно класифицираната информация

1. В рамките на приложното поле на настоящия регламент:
 - а) всяка държава членка █ гарантира, че █ осигурява степен на защита на класифицираната информация на Европейския съюз, която е равностойна на степента, гарантирана от █ правилата на Съвета относно сигурността, установени в приложенията към Решение № 2013/488/EC¹;
 - а1) **Комисията опазва класифицираната информация в съответствие с правилата относно сигурността, изложени в Решение (ЕС, Евратом) 2015/444 на Комисията от 13 март 2015 г. относно правилата за сигурност за защита на класифицираната информация на ЕС;**

¹ ОВ L 274, 15.10.2013 г., стр. 1—50.

- в) физическите лица, които пребивават в трети държави, и юридическите лица, които са установени в трети държави, могат да работят с класифицирана информация на ЕС във връзка с фонда само ако спрямо тях в съответните държави се прилагат разпоредби относно сигурността, които осигуряват степен на защита, най-малкото равностойна на степента, осигурена с правилата на Комисията относно сигурността, фигуриращи в Решение (ЕС, Евратом) 2015/444 на Комисията, и с правилата на Съвета относно сигурността, фигуриращи в Решение 2013/488/ЕС;
- в1) равностойността на разпоредбите в областта на сигурността, прилагани в трета държава или международна организация, се определя в споразумение за сигурност на информацията, включващо въпроси, свързани с индустриалната сигурност, ако е уместно, и сключено между Съюза и тази трета държава или международна организация в съответствие с процедурата, предвидена в член 218 от ДФЕС, и като се взема предвид член 13 от Решение 2013/488/ЕС;
- г) без да се засягат член 13 от Решение 2013/488/ЕС и правилата в областта на промишлената сигурност, установени в Решение (ЕС, Евратом) 2015/444/ЕО, достъпът до класифицирана информация на ЕС може да бъде разрешен на физическо или юридическо лице, трета държава или международна организация, ако се прецени във всеки един конкретен случай, че това е необходимо с оглед на естеството и съдържанието на тази информация, потребността на получателя да я узнае и предимствата за Съюза.
2. В случай че действията включват, изискват или съдържат класифицирана информация, компетентният финансиращ орган уточнява в поканата за представяне на предложения/тръжната документация мерките и изискванията, необходими за гарантиране сигурността на тази информация на изискваното равнище.
3. **Комисията създава защитена система за обмен**, за да улесни **обмена** на чувствителна и класифицирана информация между Комисията и държавите членки и асоциираните държави и по целесъобразност със заявителите и получателите. **Системата е съобразена с националните разпоредби на държавите членки относно сигурността.**

4. *По въпроса за това кой е първоизточникът на класифицирана нова информация, създадена при изпълнението на действие в областта на научните изследвания или на развойната дейност, се взема решение от държавите членки, на чиято територия са установени получателите. За тази цел тези държави членки могат да вземат решение относно специфична рамка за сигурност за защитата и обработката на класифицираната информация, свързана с действието, и информират Комисията за това. Тази рамка за сигурност не засяга възможността Комисията да има достъп до необходимата информация за изпълнение на действието.*

Ако тези държави членки не създадат подобна специфична рамка за сигурност, Комисията създава рамка за сигурност за действието в съответствие с разпоредбите на Решение (ЕС, Евратом) 2015/444 на Комисията.

Приложимата рамка за сигурност за действието трябва да бъде въведена най-късно преди подписването на споразумението за финансиране или договора.

Член 31

Мониторинг и докладване

1. Показателите във връзка с мониторинга на изпълнението и напредъка на фонда към постигане на общите и специфичните цели, определени в член 3, са поместени в приложението.
2. За да се гарантира ефикасна оценка на напредъка на фонда към постигане на неговите цели, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 36 за изменение на приложението с цел преразглеждане или допълване на показателите, когато счете това за необходимо, и да допълва настоящия регламент с разпоредби относно въвеждането на рамка за мониторинг и оценка.
3. Комисията редовно следи изпълнението на фонда и ежегодно докладва *пред Европейския парламент и Съвета* за постигнатия напредък, *включително това, как установените изводи и извлечените поуки от EDIDP и PADR биват вземани предвид при изпълнението на фонда*. Комисията въвежда необходимия за тази цел механизъм за мониторинг.

4. Системата за отчитане на качеството на изпълнението трябва да гарантира ефикасното, ефективно и навременно събиране на данните за мониторинга на изпълнението на фонда и на резултатите от него. За тази цел на получателите на средства от Съюза се налагат пропорционални изисквания за докладване.

Член 32

Оценка на фонда

1. Провеждат се навременни оценки, които да послужат в процеса на вземане на решения.
2. Междинната оценка на фонда се извършва, след като за *неговото изпълнение* се натрупа достатъчно информация, но не по-късно от четири години след започване на изпълнението *му*. В доклада за междинна оценка, изготвен не по-късно от 31 юли 2024 г., се включва, по-специално, анализ на управлението на фонда, *включително по отношение на разпоредбите, свързани с независимите експерти, изпълнението на етичните процедури по член 7 и на поуките, извлечени от EDIDP и от PADR*, изпълнението в процентно изражение, резултатите по отношение на възложените проекти, включително *равнището на включване* на МСП и на дружества със средна пазарна капитализация и степента на тяхното трансгранично участие, *равнищата на възстановяване на непреките разходи, определени в член 16, сумите, разпределени за революционни технологии в поканите за представяне на предложения*, и финансирането, предоставено в съответствие с член **■ 195 ■** от Финансовия регламент. *Междинната оценка съдържа също така информацията относно държавите на произход на получателите, броя на държавите, участващи в отделни проекти, и при възможност — относно разпределянето на генерираните права върху интелектуална собственост.* Комисията може да представя предложения за подходящи изменения на настоящия регламент.
3. В края на срока за изпълнение на програмата, но не по-късно от четири години след 31 декември **2027** г., Комисията извършва окончателна оценка за изпълнението на фонда. Окончателният доклад за оценка включва резултатите от изпълнението и — доколкото е възможно с оглед на графика за изпълнението, въздействието на фонда. Въз основа на съответни консултации с държавите членки и асоциираните държави,

както и с основните заинтересовани страни, в доклада се оценява по-специално напредъкът към постигане на целите, посочени в член 3. **Докладът спомага също да се установи къде съществува зависимост на Съюза от трети държави при разработването на отбранителни продукти и технологии.** В доклада също така се анализира трансграничното участие, включително на МСП и дружества със средна пазарна капитализация, в изпълняваните по фонда проекти, и интегрирането на МСП и дружествата със средна пазарна капитализация в световната верига за създаване на стойност, **както и приносът на фонда за преодоляване на слабостите, констатиращи в плана за развитие на способностите.** Оценката съдържа също така информация относно държавите на произход на получателите и при възможност — относно разпределянето на генерираните права върху интелектуална собственост.

4. Комисията представя заключенията от оценките и своите наблюдения на Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите.

Член 33

Одити

Одитите относно използването на приноса от Съюза, извършени от лица или субекти, включително от различни от тези, на които институции или органи на Съюза са възложили извършването на одити, съставляват основата на общата увереност по член 127 от Финансовия регламент. Европейската сметна палата проверява отчетите за всички приходи и разходи на Съюза в съответствие с член 287 от ДФЕС.

Член 34

Защита на финансовите интереси на Съюза

Когато трета държава участва във фонда по силата на решение в рамките на международно споразумение или по силата на друг правен инструмент, третата държава предоставя необходимите права и достъп на отговорния разпоредител с бюджетни кредити, Европейската служба за борба с измамите (OLAF) и Европейската сметна палата, за да могат те да упражняват в пълна степен съответните си правомощия. По отношение на OLAF тези права включват правото да се извършват разследвания, включително проверки и инспекции

на място, предвидени в Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите

Член 35

Информация, комуникация и публичност

1. Получателите на финансиране от Съюза посочват неговия произход и гарантират видимостта на финансирането от Съюза (по-специално когато популяризират действията и резултатите от тях), като предоставят последователна, ефективна и пропорционална целева информация на различни видове публика, включително медиите и обществеността. ***Възможността за публикуване на научни трудове въз основа на резултатите от научноизследователски действия се урежда в споразумението за финансиране.***
2. Комисията осъществява информационни и комуникационни дейности по отношение на фонда и неговите действия и резултати. Финансовите ресурси, отпуснати на фонда, допринасят също така за ***комуникацията*** на политическите приоритети на Съюза, доколкото те са свързани с целите, посочени в член 3.
 - 2а. ***Разпределените на Фонда финансови ресурси могат също да допринасят за организирането на дейности по разпространение на резултатите, мероприятия за създаване на контакти и дейности за повишаване на осведомеността, по-специално насочени към отваряне на веригите на доставки, за да се подпомага трансграничното участие на МСП.***

ДЯЛ V

ДЕЛЕГИРАНИ АКТОВЕ, ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 36

Делегирани актове

1. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 31, се предоставя на Комисията за неопределен срок, считано от датата на влизане в сила на настоящия регламент.
2. Делегирането на правомощия, посочено в член 31, може да бъде отеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за отегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в Официален вестник на Европейския съюз или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
3. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество.
4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.
5. Делегиран акт, приет съгласно член 31, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на същия акт на Европейския парламент и на Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Посоченият срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 37

Отмяна

Регламент (ЕС) **2018/1092** (Европейска програма за промишлено развитие в областта на отбраната) се отменя, считано от 1 януари 2021 г.

Член 38

Преходни разпоредби

1. Настоящият регламент не засяга продължаването или изменението на съответните действия — до тяхното приключване — съгласно **Регламент (ЕС) 2018/1092**, както и Подготвителното действие във връзка с научни изследвания в областта на отбраната, което продължава да се прилага за съответните действия до тяхното приключване **и за резултатите от тях**.
2. Финансовият пакет за фонда може да обхваща и разходи за техническа и административна помощ, необходими, за да се гарантира преходът между фонда и мерките, приети съгласно неговите предшественици — Европейската програма за промишлено развитие в областта на отбраната **и** Подготвителното действие във връзка с научни изследвания в областта на отбраната.
3. Ако е необходимо, в бюджета могат да се записват бюджетни кредити за поети задължения след 2027 г. за покриване на разходите, предвидени в член 4, параграф 4, с цел да се гарантира управлението на действията, които не са приключили до 31 декември 2027 г.

Член 39

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на третия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*. Той се прилага от 1 януари 2021 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел ...

За Европейския парламент

Председател

За Съвета

Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ
ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ОТЧИТАНЕ НА НАПРЕДЪКА НА ФОНДА В ИЗПЪЛНЕНИЕТО
НА НЕГОВИТЕ СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ

Специфични цели, определени в член 3, параграф 2, буква а):

Показател 1 **Участници**

*Измерва се чрез: Брой на участващите **правни субекти** (подразделени по размери, вид и националност)*

Показател 2 **Съвместни научни изследвания**

Измерва се чрез:

2.1 Брой и стойност на финансираните проекти

2.2 Трансгранично сътрудничество: дял на договорите, възложени на МСП и дружества със средна пазарна капитализация, стойност на договорите с трансгранично сътрудничество

2.3 Дял на получателите, които не са извършвали научноизследователски дейности с приложения в сферата на избраната преди влизането в сила на фонда

Показател 3 **Иновативни продукти**

Измерва се чрез:

*3.1 Брой на новите патенти, произлизащи от проекти, **подкрепени финансово от фонда***

3.2 Агрегирани данни за разпределението на патентите между дружества със средна пазарна капитализация, МСП и правни субекти, които не са нито дружества със средна пазарна капитализация, нито МСП

3.3 Агрегирани данни за разпределението на патентите по държави членки

Специфична цел, определена в член 3, параграф 2, буква б):

Показател 4 *Съвместно развитие на способности*

Измерва се чрез: Брой и стойност на финансираните действия, насочени към преодоляване на слабостите в областта на способностите, констатирани в плана за развитие на способностите

Показател 4 *Постоянна подкрепа по време на целия цикъл на НИРД*

Измерва се чрез: Наличие на информация за предишни ПИС или за резултати, получени от действия, подкрепени по-рано

Показател 5 *Създаване/подпомагане на работни места:*

Измерва се чрез: Брой подпомогнати работещи в сферата на НИРД в отбраната, разпределен по държави членки
